

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 15^{ΗΣ} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1985

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΛΟΥΚΑ ΜΟΥΣΟΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΥΠΟΔΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. Λ. ΜΟΥΣΟΥΛΟΥ

Ἀγαπητὲ Κύριε Συνάδελφε,

Μὲ μεγάλη χαρὰ σᾶς ὑποδεχόμεθα ἐπίσημως, σήμερα, στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας ἐξελέγητε τακτικὸ μέλος τὸν Μάρτιο τοῦ 1984. Σᾶς ἀπευθύνω ἐκ μέρους ὄλων τῶν Συναδέλφων ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ καὶ σᾶς εὐχομαι ὑγεία καὶ μακροήμερευση γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ συνεχίσετε καὶ μέσα στοὺς κόλπους τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ, τὴ γόνιμη μέχρι τώρα ἐπιστημονικὴ προσφορὰ σας, στὴν ὁποία ὀφείλεται ἡ εἰσοδὸς σας στὴν Ἀκαδημία.

Ὁ κ. Γ. Καραγκούνης κατέλαβε τὴν τακτικὴ ἔδρα τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν (Κλάδος Χημικῆς Ἐπιστῆμης). Στὴν ἐπιστημονικὴ περιοχὴ τῆς ἔδρας αὐτῆς ἔχει ἓνα εὐρύτατο καὶ ὑψηλῆς στάθμης ἐρευνητικὸ ἔργο, πὸν τυγχάνει διεθνοῦς ἀναγνωρίσεως. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτῆς εἶναι ἡ ἀναγόρευσί του, τὸ 1982, σὲ τακτικὸ μέλος τῆς Ἰταλικῆς Ἀκαδημίας *Accademia Mediterranea delle Scienze, Catania*.

Ἀναλυτικὴ εἰκόνα τῆς ἐπιστημονικῆς δραστηριότητος τοῦ κ. Καραγκούνη θὰ σᾶς παρουσιάσει ὁ ὀρισθεὶς ὑπὸ τῆς Συγκλήτου γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθεῖ συνάδελφος κ. Γ. Τσατσᾶς. Ἐδῶ, θὰ περιορισθῶ νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ δραστηριότητα αὐτὴ ἀναφέρεται σὲ δύσκολα ἐρευνητικὰ θέματα φασματοσκοπίας ὑπερῦθρου, *Raman*, πρηνητικοῦ μαγνητικοῦ συντονισμοῦ κλπ., ὅπου ἀπαιτοῦνται ἐρευνητικὲς ἰκανότητες ἐκτὸς τοῦ συνήθους. Οἱ ἔρευνες τοῦ κ. Καραγκούνη ἐπὶ τῆς καταστάσεως προσροφη-

μένων μορίων ἔχουν πρωτοποριακὸ χαρακτήρα. Τὸ αὐτὸ μπορεῖ νὰ λεχθεῖ καὶ γιὰ τὶς ἔρευνές του ἐπὶ τῶν πεδίων συνθέσεως κατενανίων, δηλαδή ὀργανικῶν ἐνώσεων μὲ δακτυλιακὰς συνδέσεις.

Ὁ κ. Καραγκούνης προέρχεται ἀπὸ τὸν Πανεπιστημιακὸ χῶρο. Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐπιστημονικῆς του σταδιοδρομίας ἀσχολήθηκε στὴν ἔρευνα μὲ πάθος. Τὸ πάθος αὐτό, ἔκδηλο καθ' ὅλη τὴ σταδιοδρομίαν του, κατὰ τὴν ὁποία ἐργάσθηκε σὲ ἐργαστήρια τῆς Γερμανίας, Ἀγγλίας καὶ Ἑλλάδος, διατήρησε ἀμείωτο μέχρι σήμερα. Καὶ θέλουμε νὰ ἐλπίζουμε πὸς σύντομα θὰ ἔχουμε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσουμε νέα ἀποτελέσματα τῶν ἐπιστημονικῶν προσπαθειῶν του ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ.

Καὶ τώρα, κ. Συνάδελφε, σὰς παρακαλῶ νὰ προσέλθετε, προκειμένου νὰ σὰς περιβάλω μὲ τὸ μεγάλο διάσημο τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὅπως ἤδη ἀνέφερα, κατ' ἀπόφασιν τῆς Συγκλήτου τὸ νέο συνάδελφο θὰ ὑποδεχθεῖ ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Τσατσᾶς, ὁ ὁποῖος κωλύμενος παρεκάλεσε τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Κ. Ἀλεξόπουλο νὰ ἀναγνώσει τὴν προσφώνησίν του. Παρακαλῶ τὸν κ. Ἀλεξόπουλο νὰ λάβει τὸ λόγο.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. ΚΑΙΣΑΡΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

Εἶμαι εὐτυχὴς διότι ἐκφωνῶ κατὰ παράκλησιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γεωργίου Τσατσᾶ τὴν καθιερωμένην εἰσήγησιν τῆς ὑποδοχῆς τοῦ νέου συναδέλφου, ἢ συγκυρία δὲ αὐτὴ μοῦ δίδει τὴν δυνατότητα νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ μερικὰς λέξεις διὰ τὸν τιμώμενον κ. Γεώργιον Καραγκούνην. Θὰ ἀναφέρω μερικὰς ἐντυπώσεις μου τῆς προπολεμικῆς περιόδου ὅτε ἐπιστρέψας μετὰ μακρὰν ἀπουσίαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἔγινα δεκτὸς εἰς τὴν δμάδα ἐπιστημόνων τὴν ὁποίαν συνεκέντρωνε ὁ Γεώργιος Καραγκούνης κάθε Τρίτην εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦ Χημείου τῆς ὁδοῦ Σόλωνος. Ἐκεῖ ἀνεπτύσσοντο αἱ δημοσιεύμεναι εἰς εἰδικὰ περιοδικὰ προόδοι τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Φυσικοχημείας. Τὰ σεμινάρια αὐτὰ ἐχαρακτηρίζοντο ἀπὸ ὑψηλὴν στάθμην καὶ συνωδεύοντο ἀπὸ συζητήσεις τῶν νεαρῶν ἐπιστημόνων, γεμᾶτες ἐνθουσιασμὸν δι' ὅ,τιδήποτε νέον εἰς τὴν ἐπιστήμην. Ἐνθουμοῦμαι τὸν Δημήτριον Σολωμόν, τὸν Γεώργιον Σκάλον, τὴν τότε δεσποινίδα Χρηστίδου καὶ ἀργότερον κυρίαν Ζαΐμη, τὸν Θεόδωρον Γιαννακόπουλον, τὸν Παῦλον Σακελλαρίδην καὶ ἄλλους οἱ ὁποῖοι μοῦ διαφεύγουν αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ὀνόματα πάντως τὰ ὁποῖα διέπρεψαν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

Νομίζω ὅτι τὰ σεμινάρια τῆς Τρίτης, ὅπως ὠνομάζοντο, ἀπετέλεσαν διὰ τὴν Ἑλλάδα φντώριον ἐπιστημόνων, τὸ ὁποῖον ἀπαραιτήτως ἔπρεπε νὰ ἀναφερθῆ κατὰ τὴν ἐξιτόρησιν τῆς δράσεως τοῦ νέου συναδέλφου.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΤΙΚΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΑΤΣΑ

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Συνάδελφοι, Κυρίες και Κύριοι,

Μίαν ημέραν περί τὰ τέλη τοῦ 1953 ὅτε εἰργαζόμενη εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον τῆς Ζυρίχης, ὁ τότε Διευθυντῆς τοῦ Χημικοῦ Τμήματος, διάσημος καθηγητῆς *Ruzicka*, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνωρίτερον βραβεῖον Nobel τῆς Χημείας, εἰσηλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἐγίνοντο τὰ ἐβδομαδιαῖα *Colloquia* καὶ μὲ ἀσυγκράτητον ἐνθουσιασμόν καὶ χαρὰν μᾶς ἀηγγεῖλε, ὅτι ὁ παλαιὸς Γερμανὸς καθηγητῆς του *Staudinger*, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα εἶχεν ἀπὸ πολλοῦ συνδεθῆ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν μακρομορίων, ἐτιμήθη, ἐπὶ τέλος, μὲ τὸ βραβεῖον Nobel. Ὅλοι οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐυρισκόμενοι, οἱ ὅποιοι ἐγνώριζον τὸ ὄνομα τοῦ *Staudinger*, ἐξέσπασαν εἰς χειροκροτήματα.

Ἀγαπητὲ Συνάδελφε Γεώργιε Καραγκούνη, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, σήμερον ὁ παλαιὸς μαθητῆς ὑποδέχεται τὸν διδάσκαλόν Του εἰς τὸ Ἀνώτατον πνευματικὸν ἴδρυμα τῆς χώρας μας, ὃχι μὲ ὀλιγότερον ἐνθουσιασμόν ἐκείνου τοῦ *Ruzicka*.

Ἐνθυμοῦμαι τότε, περί τὸ 1933, ἐὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη μου, διπλωματοῦχος ἐγὼ τῆς Φαρμακευτικῆς καὶ μετεγγραφείς εἰς τὴν Χημείαν, τὸν ἐνθουσιασμόν μὲ τὸν ὁποῖον παρηκολούθουν τὰ πρῶτα σας μαθήματα, ὡς καθηγητοῦ τῆς ἀνανεομένης φυσικοχημείας ἀλλὰ καὶ τὸν ἰδικόν σας ἐνθουσιασμόν διὰ τὰ μεταδώσετε τὰς γνώσεις σας εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἀλλὰ ὁ ἐνθουσιασμός ἦτο μεγαλύτερος ὅταν μὲ τὴν πρωτοβουλίαν σας ὀργανώσατε τὰς ἐβδομαδιαίας συναντήσεις, τὰ *Colloquia*, τὰ ὁποῖα ἀνέμενον μὲ ἀνυπομονησίαν νὰ παρακολουθήσουν ὃχι μόνον οἱ φοιτηταὶ καὶ συνεργάται σας ἀλλὰ καὶ οἱ Καθηγηταί, ἀείμνηστοι Ζέγγελης, Χόνδρος καὶ ἄλλοι, διότι ὅλοι περιμέναμε νὰ μάθουμε κάτι καινούργιο τὸ ὁποῖον θὰ ἐκέντριζε τὴν ἐπιστημονικὴν μας περιέργειαν. Οὔτε θὰ ξεχάσω τὸν ἐνθουσιασμόν σας διὰ τὴν ἔρευναν εἰς τὸ μικρὸν ὑπόγειον ἐργαστήριον ὅπου ἐκάμνατε καὶ τὸν ὑαλοργὸν διὰ τὰ συναρμολογήσατε τὴν συσκευὴν ἣ ὁποία σᾶς ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν λεπτῶν καὶ κλασσικῶν πειραμάτων ἐπὶ τῶν ἐλευθέρων ριζῶν καὶ τῶν ἀσυμμέτρων ἐνώσεων, αἱ ὁποῖαι ἄρχιζαν νὰ προκαλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Διεθνoῦς Χημείας.

Ἐκτοτε οἱ δρόμοι μας ἐχωρίσθησαν καὶ μετὰ μακρὰς καὶ ἰδιαιτέρως δυσκόλους συνθήκας, συνητηθήμεν δι' ὀλίγον τὸ 1955 εἰς τὸ ἐν Ζυρίχῃ Διεθνὲς Συνέδριον τῆς Καθαρᾶς καὶ Ἐφαρμοσμένης Χημείας. Ἐκεῖ εἰς τὴν Ζυρίχην ἀφήσατε ζωηρὰ τὰ ἔχνη σας τόσον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὅσον καὶ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, ὅπου μὲ τὰς ἐργασίας σας καὶ τὰς δημοσιεύσεις σας κυρίως εἰς διεθνoῦς φήμης περιοδικά, τὰ *Helvetica Chimica Acta*, ἐγίνατε διεθνῶς γνωστός.

Αἱ κλασσικαὶ σπουδαὶ σας εἰς τὰ πλέον διάσημα Πανεπιστήμια τῆς ἐποχῆς, τοῦ *Göttingen*, τοῦ *Freiburg* καὶ τοῦ *Μονάχου* ὡς καὶ ἡ μετεκπαίδευσίς σας εἰς τὸ Πανε-

πιστήμιον τοῦ Λονδίνου καὶ ἀργότερον τῆς Ὁξφόρδης, ἐπλούτισαν τὰς γνώσεις σας ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσετε μὲ ἐμπιστοσύνην τὰ πλέον δύσκολα καὶ τὰ πλέον ἐπίκαιρα θέματα τῆς συγχρόνου Φυσικοχημείας.

Νεώτατος, εἰς ἡλικίαν μόλις 27 ἐτῶν, ἐξελέγητε ἑκτακτος Καθηγητῆς τῆς Φυσικοχημείας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ τὸ 1938 τακτικὸς Καθηγητῆς τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου.

Αἱ δυσκολίαι τῆς ζωῆς σᾶς εὔρον τὸ 1956 εἰς τὸ Γερμανικὸν Πανεπιστήμιον τοῦ Freiburg, ὅπου ἀνελάβετε καθήκοντα τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Φυσικοχημείας καὶ ὅπου ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐδιδάξατε τὰ μαθήματα τῆς συγχρόνου Φυσικοχημείας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ζυρίχης ἐδιδάξατε προηγουμένως Φυσικοχημείαν, ἐνῶ ἡσχολεῖσθε καὶ μὲ ἔρευναν.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν σας, κατόπιν προσκλήσεως, τὸ 1968 εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀνελάβετε τὴν διοργάνωσιν τοῦ τομέως τῆς Φυσικοχημείας εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ἐρευνῶν τὸ ὁποῖον, χάρις εἰς τὴν προσωπικότητά σας καὶ τὴν ἐργασίαν σας μετετρέψατε εἰς διεθνὲς Κέντρον Ἐρευνῶν, ὅπου πλεῖσται δημοσιεύσεις ὑψηλοῦ ἐπιπέδου μὲ Ἑλληνας καὶ ξένους ἐρευνητὰς εἶδον τὸ φῶς.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἡ ὁποία σᾶς τιμᾷ σήμερον ὑποδεχομένη ὑμᾶς μεταξὺ τῶν τακτικῶν αὐτῆς μελῶν, σᾶς εἶχε καὶ ἄλλοτε τιμήσει, τὸ 1966, ὡς ἀντεπιστέλλον αὐτῆς μέλος, ἐνῶ ἡ *Mediterranea Accademia delle Scienze* εἰς Ἰταλίαν σᾶς ἐξέλεξεν ἐσχάτως τακτικὸν μέλος αὐτῆς εἰς τὴν Τάξιν τῶν Γεωλογικῶν καὶ Χημικῶν Ἐπιστημῶν διὰ νὰ τιμήσῃ ὑμᾶς διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν σας ἐπίδοσιν.

Τὸ ἐρευνητικὸν σας ἔργον τὸ ὁποῖον καλύπτει τὰ πλέον πρωτότυπα καὶ πρωτοπόρα θέματα τῆς Φυσικοχημείας, δὲν τὸ ἐγκατελείφατε. Καὶ μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν σας ἐξακολουθεῖτε νὰ ἐργάζεσθε ἐρευνητικῶς, μόνος, εἰς τὸ ἐν Κηφισίᾳ ἰδιωτικὸν ἐργαστήριόν σας, ἀποδεικνύων οὕτω τὸ πάθος τὸ ὁποῖον σᾶς κατέχει διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν ἔρευναν χωρὶς νὰ σᾶς ἐμποδίζῃ τοῦτο νὰ ἐπιδίδεσθε καὶ εἰς τὴν λογοτεχνίαν καὶ ἀκόμη εἰς τὴν ποίησιν.

Ἐμέ, παλαιὸν πανεπιστημιακὸν διδάσκαλον, μία λυπηρὰ σκέψις μὲ κατέχει ὅτι λόγῳ τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν, ἐστερήθησαν τῆς φωτεινῆς διδασκαλίας σας οἱ Ἕλληνες εἰς ὄφελος τῶν ξένων. Καὶ βεβαίως, θὰ λεχθῆ ὅτι ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει σύνορα καὶ συνεπῶς αὕτη ὅπωςδήποτε ἐπωφελήθη τῆς σοφίας σας, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν ἐπιστήμονα διὰ τὸν ὁποῖον ὑπάρχουν σύνορα.

Ἐῶχομαι, Κύριε Συνάδελφε, Γεώργιε Καραγκούνη μακροζωίαν καὶ δύναμιν, διὰ νὰ ἐπωφεληθῆ τοῦ φωτεινοῦ ἄστρου σας καὶ ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἡ ὁποία σᾶς ὑποδέχεται σήμερον καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιστήμη.